

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 29 januari 2019 met nummer RvVb-A-1819-0531
in de zaak met rolnummer 1617-RvVb-0848-A

Verzoekende partijen	<ol style="list-style-type: none"> 1. de bvba J.B.K. 2. de bvba DOBO FARMA 3. de cvba NADRO 4. de bvba ORTHOCENTER-COLTURA-MORLET 5. de bvba ORTHODONTIE NANCY MORLET 6. de heer Hans VAN BEEK 7. de bvba ESSEPI 8. de bvba HAMESU <p>vertegenwoordigd door advocaat Jürgen DE STAERCKE met woonplaatskeuze op het kantoor te 9550 Herzele (Hillegem), Dries 77</p>
Verwerende partij	<p>de GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het departement Omgeving, afdeling Vlaams-Brabant</p> <p>vertegenwoordigd door advocaat Michiel VAN DIEVOET met woonplaatskeuze op het kantoor te 1000 Brussel, Wolstraat 56</p>
Tussenkommende partijen	<ol style="list-style-type: none"> 1. de nv AQUAFIN <p>vertegenwoordigd door advocaat Erika RENTMEESTERS met woonplaatskeuze op het kantoor te 9100 Sint-Niklaas, Vijfstraten 57</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. het college van burgemeester en schepenen van de gemeente GRIMBERGEN <p>vertegenwoordigd door advocaten Günther L'HEUREUX en Roel MEEUS met woonplaatskeuze op het kantoor te 1200 Brussel, Gulledele 96, bus 3</p>

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partijen vorderen met een aangetekende brief van 22 augustus 2017 de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 29 juni 2017.

De verwerende partij heeft aan de eerste tussenkomende partij een stedenbouwkundige vergunning verleend voor de *“aanleg van gescheiden RWA- en DWA-streng; bufferbekkens, doorpersing riolering, openbreken en heraanleg van wegenis en pleinen, rooien en heraanplanten van bomen”* op de percelen gelegen te 1850 Grimbergen, Antwerpselaan zn, Boechoutlaan zn, Gemeenteplein zn, Jan Mulsstraat zn, Kloosterstraat zn, Pastorijstraat zn, Sint-Amandsplein zn, Victor Soensstraat zn, en Wemmelsestraat zn, met als kadastrale omschrijving Grimbergen, vierde afdeling, sectie A, nummers 109 en 568.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

De eerste tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 12 december 2017 om in de procedure tot schorsing tussen te komen.

De tweede tussenkomende partij verzoekt met een aangetekende brief van 13 december 2017 om in de procedure tot schorsing tussen te komen.

De voorzitter van de Raad verleent de tussenkomende partijen met beschikkingen van 18 december 2017 toelating om in de debatten tussen te komen.

2.

De Raad verwerpt met een arrest van 6 september 2017 met nummer RvVb/UDN/1718/0025 de onder meer door de verzoekende partijen ingestelde vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

3.

De verzoekende partijen dienen naar aanleiding van deze verwerping een verzoek tot voortzetting in.

4.

De Raad verwerpt met een arrest van 27 februari 2017 met nummer RvVb/S/1718/0578 de vordering tot schorsing ingesteld op 15 september 2017 door de verzoekende partijen met uitsluiting van de bvba Orthodontie Nancy MORLET.

5.

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkomende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partijen dienen een wederantwoordnota in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 20 november 2018.

Advocaat Jürgen DE STAERCKE voert het woord voor de verzoekende partijen. Advocaat Michel VAN DIEVOET voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Erika RENTMEESTERS voert het woord voor de eerste tussenkomende partij. Advocaat Roel MEEUS voert het woord voor de tweede tussenkomende partij.

6.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

Voor het volledige feitenrelaas verwijst de Raad naar het arrest van 27 februari 2017 met nummer RvVb/S/1718/0578 waarbij de vordering tot schorsing werd afgewezen.

Van belang voor de beslechting van onderhavig dossier zijn volgende feitelijke gegevens.

De eerste tussenkomende partij dient op 19 december 2016 bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “*de aanleg van gescheiden RWA- en DWA-streng; bufferbekkens, doorpersing riolering, openbreken en heraanleg van wegenis en pleinen, rooien en heraanplanten van bomen*” op de percelen gelegen te 1850 Grimbergen, Antwerpselaan zn, Boechoutlaan zn, Gemeenteplein zn, Jan Mulsstraat zn, Kloosterstraat zn, Pastorijstraat zn, Sint-Amandsplein zn, Victor Soensstraat zn, en Wemmelsestraat zn, met als kadastrale omschrijving Grimbergen, vierde afdeling, sectie A, nummers 109 en 568.

De verwerende partij verleent op 29 juni 2017 als volgt de stedenbouwkundige vergunning:

“ ...

BESCHRIJVING VAN DE OMGEVING EN DE AANVRAAG EN DE BELEIDSMATIGE GEWENSTE ONTWIKKELINGEN

Feitelijk uitzicht en de toestand van de plaats waar de werken of handelingen worden gepland;

Er wordt voorzien in de aanleg van riolering en wegenis in volgende straten; Jan Mulsstraat, Wemmelsestraat, Gemeenteplein, Sint-Amandsplein, Sint-Amandsstraat, Pastorijstraat en Kloosterstraat. Deze straten vormen het centrum van Strombeek. deel van Grimbergen. Er komt voornamelijk gesloten bebouwing voor; het gaat om een dichtbebouwd verstedelijkt woongebied.

De wegenis bestaat in de Jan Mulsstraat (breedte 7m), Wemmelsestraat (breedte 6m) en Kloosterstraat (breedte 6,50m) uit asfalt. De voetpaden zijn uitgevoerd in betontegels en betonstraatstenen.

Het gemeenteplein is in bestaande toestand als parkeerplein met groene zone ingericht.

De wegenis heeft een breedte variërend tussen circa 7m en 10,5m en is uitgevoerd in betonplaten. De voetpaden en parkeerzones zijn voorzien in betontegels en betonstraatstenen. Op het plein staan verschillende bomen.

(...)

Het voorwerp van de aanvraag bestaat uit:

- Aanleg van een nieuw gescheiden stelsel (RWA- en DWA-streng), deels door aanleg nieuwe riolering, deels door renovatie bestaande riolering;*
- Aanleg ondergrondse betonnen bufferbekkens op het St-Amandsplein en het Gemeenteplein;*
- Doorpersing van riolering onder de autosnelweg A12;*
- Opbreken van de wegenis en pleinen; Heraanleg van de wegenis en pleinen; Rooien en heraanplant van bomen.*

Doel van de werken:

Het doel van het project is de aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel waarbij de verharde oppervlakte optimaal afgekoppeld wordt. Met deze werken wordt ook de bovenbouw opnieuw heringericht conform het masterplan van de gemeente Grimbergen voor het dorpscentrum van Strombeek.

(...)

De aanvraag is verzonden naar de gemeente GRIMBERGEN voor de organisatie van het openbaar onderzoek.

(...)

Zoals voornoemd heeft het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Grimbergen een voorwaardelijk gunstig advies verleend op 18/04/2017.

Ingevolge de ingediende bezwaren geeft het schepencollege een gunstig advies op voorwaarde dat de heraanleg van het Gemeenteplein uit de vergunning wordt gesloten.

Ook stelt de gemeente als voorwaarden dat het advies van de milieuambtenaar van de gemeente Grimbergen van 23 februari 2017 strikt wordt nageleefd alsook het advies van de mobiliteitsambtenaar van de gemeente Grimbergen van 20 maart 2017.

Het advies dient te worden nageleefd en wordt gekoppeld aan de afgifte van de vergunning. Het advies wordt gevoegd bij de vergunning.

Los van het advies van de gemeente wordt ingevolge voorgaande bespreking van de bezwaren aan de afgifte van de stedenbouwkundige vergunning gekoppeld dat de parkeerstrook ter hoogte van Wemmelsestraat huisnummer 48 wordt geschrapt.

De gemeenteraad van de gemeente Grimbergen keurde op 27/04/2017 de zaak der wegen goed met uitsluiting van de heraanleg van het Gemeenteplein,

WATERTOETS

(...)

MER-SCREENING

Het ontwerp komt niet voor op de lijsten gevoegd als bijlage I en bijlage II van het Project-m.e.r.-besluit, wel op de lijst als bijlage III van het Project-m.e.r.-besluit.

Een screening houdt in dat nagegaan wordt of het project, in het licht van zijn concrete kenmerken, de concrete plaatselijke omstandigheden en de concrete kenmerken van zijn potentiële milieueffecten, aanzienlijke milieueffecten kan hebben. Zo er aanzienlijke milieueffecten kunnen zijn, dan moet een milieueffectenrapport worden opgemaakt.

De aanvraag is gelegen te Grimbergen.

Huidige aanvraag voorziet in Project 22.254 - Afkoppeling Strombeek - fase 1: aanleg van gescheiden RWA- en DWA-streng; bufferbekkens, doorpersing riolering, opbreken en heraanleg van wegenis en pleinen, rooien en heraanplanten van bomen.

Zowat elk project heeft milieueffecten. Enkel voor de projecten met aanzienlijke milieueffecten moet een milieueffectenrapport worden opgemaakt. Rekening houdende met de aard van het project, de ruimtelijke context en de relatie tot de omgeving, waarbij geen aanzienlijke effecten op kwetsbare gebieden te verwachten zijn, kan geconcludeerd worden dat er ten gevolge van het project geen aanzienlijke milieugevolgen te verwachten zijn.

(...)

- mobiliteitsimpact

De wegenis wordt mee met de rioleringswerken aangepast conform het masterplan van de gemeente Grimbergen voor het dorpscentrum van Strombeek.

Materiaalgebruik: de wegenis wordt in het hele projectgebied in asfalt voorzien, de parkeerplaatsen in kassei en de voetpaden en pleinen in gezaagde kasseien.

De Jan Mulsstraat, Wemmelsestraat en Kloosterstraat, worden heraangelegd als enkelrichtingstraat, conform het mobiliteitsplan, met langsparkeren langs beiden zijden.

De rijwegbreedte voor deze straten bedraagt telkens 3,50 m. Aan het begin van de parkeervakken wordt op regelmatige afstand een boom voorzien. Het gedeelte van de Wemmelsestraat tussen het gemeenteplein en de Verbeytstraat zal enkel door bussen gebruikt mogen worden, conform het mobiliteitsplan.

Het Sint-Amandsplein en de Sint-Amandsstraat worden volledig heringericht. Het plein zelf wordt uitgevoerd als een verkeersluwe zone: rondom het plein is de wegenis alleen toegankelijk voor busverkeer. Daarbij wordt een bushalte met perron gerealiseerd op het plein. In bestaande toestand ligt de bushalte langs de noordelijke zijde van het plein. In het nieuwe ontwerp zal de bushalte gelegen zijn langs de oostelijke zijde van het plein, ter hoogte van huisnummer 42. Op het Sint-Amandsplein wordt een grote parkeerzone met 56 plaatsen voorzien. Daarnaast wordt voldoende open ruimte behouden voor de standhouders van de markt. Om het plein toegankelijk te houden voor de markt werden de hellingen op het plein eveneens beperkt. Aan het plein wordt een ruimte voorzien naar waar de bestaande frituur kan verplaatst worden. Het bestaande openbaar toilet wordt omgevormd tot een modern sanitair blok binnen de bestaande ruimte.

Gezien het project wordt uitgevoerd in een stedelijke omgeving worden naast de asfaltweg en eventuele parkeerstroken steeds voetpaden tot tegen de gevel voorzien.

Gezien de ligging van de deelgemeente Strombeek-Bever, heeft deze vaak te kampen met sluipverkeer doorheen de woongebieden en het centrumgebied. De gemeente wenst

het doorgaand verkeer doorheen het centrumgebied te beperken door een nieuwe circulatieplan te implementeren.

(...)

De volgende uitgangspunten zijn gebruikt bij de opmaak van het circulatieplan:

- *de wegencategorisering;*
- *principes uit het masterplan voor Strombeek-Bever;*
- *maximale bereikbaarheid van randparkings en attractiepolen;*
- *het evenwicht tussen bereikbaarheid van bewoners en handelaars enerzijds en het maximaal weren van doorgaand verkeer doorheen het centrum anderzijds.*

Specificaties betreffende het circulatieplan worden toegelicht op pg. 51 van het mobiliteitsplan Grimbergen.

Parkeerconcept Strombeek:

Het parkeerplan gaat uit van een uitbreiding van de zones voor geregeld parkeren met een duidelijk parkeergeleidingssysteem voor de pleinen met parkeergelegenheid. Het parkeeraanbod blijft identiek aan de huidige situatie. Er worden dus wijzigingen doorgevoerd aan de parkeerbalans, zoals ook aangetoond wordt door het onderzoek.

Deze parkeerregulering beperkt de behoefte aan extra parkeerplaatsen.

Het betreft de aanbeveling om een gedifferentieerd parkeerbeleid te implementeren in Strombeek-Bever waarbij er maatregelen genomen worden met betrekking tot de parkeerregulering. Er dienen dus maatregelen genomen te worden die beperkingen opleggen aan het gebruik van een parkeerplaats. Strombeek-Bever kan opgedeeld worden in zeven verschillende zones. De zones zijn verschillend van elkaar en hebben elk hun specifieke vraag naar parkeerplaatsen:

(...)

Op korte termijn zal een beleid worden ingevoerd waarbij het regime van verschillende zones nog bepaald zal worden. Er worden ook parkeerplaatsen voorzien voor max. 30 minuten parkeren ter hoogte van handelszaken alsook parkeerplaatsen voor personen met beperkte mobiliteit. Het parkeerconcept Strombeek met een visualisatie van de opdeling parkeerzones wordt toegelicht op pg. 62 en 63 van het mobiliteitsplan Grimbergen.

Er dient vermeld te worden dat de heraanleg van het openbaar domein, aangepast conform het masterplan, een beperkte impact op de mobiliteit zal veroorzaken, deze zal slechts tijdelijk en aldus aanvaardbaar zijn.

Specifiek dient in dit verband te worden opgemerkt dat de voorliggende plannen voor de heraanleg van het Gemeenteplein niet meer beantwoorden aan de actuele visie. Het college van burgemeester en schepenen wenst het Gemeenteplein immers in te richten als een plein met voorzieningen voor kort parkeren en leveringen bereikbaar komende vanuit Grimbergen, zonder dat doorgaand verkeer over het plein mogelijk wordt gemaakt, behalve voor openbaar vervoer. Het college van burgemeester en schepenen wenst onder het Gemeenteplein tevens een ondergrondse betalende parking voor ca. 100 voertuigen te realiseren.

Rekening houdend hiermee wordt zoals voornoemd de heraanleg van het Gemeenteplein uit de huidige vergunning gesloten.

*De mobiliteitsimpact is aanvaardbaar.
(...)*

ALGEMENE CONCLUSIE

Uit bovenstaande motivering. blijkt dat de aanvraag in overeenstemming is (of kan gebracht worden mits het opleggen van de nodige voorwaarden) met de wettelijke bepalingen, alsook met de goede plaatselijke ordening en met zijn onmiddellijke omgeving.

(...)

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager(s).

Volgende werken en handelingen worden (expliciet) uitgesloten uit de vergunning:

-de heraanleg van het Gemeenteplein.

-de parkeerstrook ter hoogte van Wemmelsestraat huisnummer 48.

..."

Dit is de bestreden beslissing.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen steunen hun belang bij de voorliggende vordering op artikel 4.8.11, §1, 3° VCRO. Ze verwijzen daarbij achtereenvolgens naar de ligging van hun handelszaken, kantoren, praktijkruimte dan wel een te huur gesteld handelspand binnen het centrumgebied van Strombeek. Door de oorsprong van hun cliënteel en de aard van hun activiteiten, achten ze de mogelijkheid tot kortbij parkeren enerzijds en een vlotte bereikbaarheid anderzijds essentieel. Het

vergunde heeft volgens hen een negatieve weerslag op die parkeermogelijkheden en bereikbaarheid. Ze verwijzen voor het overige naar de uiteenzetting van het door hen ondervonden ernstig nadeel in het licht van hun vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

2.

Noch de verwerende partij, noch de eerste tussenkomende partij betwisten het belang van de verzoekende partijen bij de voorliggende vordering tot vernietiging.

3.

Enkel de tweede tussenkomende partij betwist het belang bij de voorliggende vordering. Ze stelt dat de verzoekende partijen nalaten om aan de hand van voldoende concrete, precieze en aannemelijke gegevens te duiden dat ze persoonlijk gegriefd worden door de bestreden beslissing. Ze argumenteert vooreerst dat de heraanleg van het Gemeenteplein van de vergunning werd uitgesloten en dat de verzoekende partijen hun activiteiten ontplooiën onmiddellijk aan dan wel dicht bij dit plein. Volgens de tweede tussenkomende partij grijpt de bestreden beslissing dan ook niet in op de parkeermogelijkheden en de verkeerscirculatie op het Gemeenteplein. In die zin is er volgens haar dan ook geen belang bij de vordering. Verder stipt de tweede tussenkomende partij aan dat de gehekeld nutswerken niet de uitvoering vormen van de bestreden beslissing. Ook schrijft ze de ingeroepen nadelige gevolgen toe, niet aan de bestreden beslissing, als wel aan het gemeentelijk mobiliteitsplan en het masterplan voor Strombeek-Bever die later ten volle uitwerking zullen krijgen. Ook betwist ze dat, in uitvoering van het gemeentelijk parkeerplan en in het licht van de parkeerprojecties in het masterplan, er sprake zal zijn van enig nadelig gevolg op het niveau van parkeren en verkeerscirculatie. De tweede tussenkomende partij meent ook dat de verzoekende partijen hun nadelige gevolgen niet aantonen in die mate dat ze, zonder dit te staven en te specificeren, beweren dat hun cliënteel vooral afkomstig is uit de omliggende gemeenten en de auto gebruikt. In tegendeel lijkt het volgens haar aannemelijk dat het tegendeel waar is, gelet op de ligging van de handelszaken in het dorpscentrum. Specifiek wat de ingeroepen parkeerhinder betreft, wijst de tweede tussenkomende partij enerzijds op het tijdelijk karakter daarvan tot beloop van de nutswerken alsook de mate waarin de bestreden beslissing in parkings voorziet anderzijds. De totale parkeerbalans blijft volgens haar gelijk, en dit in overeenstemming met het gemeentelijk parkeerplan, zoals goedgekeurd in het gemeentelijk mobiliteitsplan. Tot slot wijst ze erop dat de aangevoerde middelen niet gespecificeerd worden per verzoekende partij afzonderlijk en hun gezamenlijk aangevoerde belang uit een commercieel belang bestaat dat vreemd is aan de opgeworpen wetsschendingen.

4.

In haar wederantwoordnota weerleggen de verzoekende partijen de door de tweede tussenkomende partij opgeworpen exceptie. Ten aanzien van de initiële uiteenzetting van hun belang bij de voorliggende vordering voegen ze nog toe dat de uitsluiting van het Gemeenteplein uit de vergunning geen afbreuk doet aan de nadelen die ze zullen ondervinden. Zo benadrukken ze de ligging van hun handelszaken en handelspanden in het centrum van de gemeente Strombeek-Bever en de impact van het beoogde op de verkeerscirculatie en parkeermogelijkheden binnen de volgens hen relevante onmiddellijke omgeving. De relevantie van de kwestie rond de draagwijdte van de nutswerken wijzen ze af nu dit betrekking had op de beoordeling van het eerste verzoek tot schorsing. Vervolgens stellen ze dat het mobiliteitsplan geen aanvechtbare administratieve rechtshandeling is en het dan ook logisch is dat ze zich tegen de nu bestreden beslissing verzetten. Wat het geopperd gelijk blijven van de globale parkeerbalans betreft, wijzen de verzoekende partijen erop dat, voor zover dit in de toekomst het

geval zou zijn, dit nog niet betekent dat de bestreden beslissing die balans handhaaft. Ze betwisten dat dit overigens het geval is en stellen dat eventuele bijkomende politiemaatregelen in dat verband niet relevant zijn. Tot slot voegen ze nog toe dat de ontvankelijkheid van de vordering onderscheiden moet worden van de gegrondheid van die vordering.

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde-belanghebbenden bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO in principe dat de verzoekende partijen, als natuurlijke persoon of rechtspersoon, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen moeten kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing.

De verzoekende partijen zullen het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen of het risico of de vrees hiervoor voldoende aannemelijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zullen ze moeten aantonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die ze ondervinden of vrezen te ondervinden.

Artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is. Het volstaat dat de verzoekende partijen redelijkerwijze aannemelijk maken dat er een risico bestaat op het ondergaan van de door hen aangevoerde hinder of nadelen.

Deze bepaling vereist ook niet dat deze hinder of nadelen of het risico op het ondergaan van deze hinder of nadelen, die telkens het gevolg moeten zijn van de bestreden vergunningsbeslissing, uitsluitend rechtstreeks door de verzoekende partijen kan worden ondervonden. Het volstaat dat de verzoekende partijen de aangevoerde hinder of nadelen of het risico daarop onrechtstreeks ondervinden of kunnen ondervinden.

De door artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO vooropgestelde belangvereiste raakt aan het grondrecht op toegang tot de rechter en mag om die reden niet op een overdreven restrictieve of formalistische wijze worden toegepast (GwH 30 september 2010, nr. 109/2010).

2.

De verzoekende partijen maken aannemelijk dat ze voor handelszaken (in)staan in de onmiddellijke omgeving van de straten waarop de bestreden beslissing – onverminderd de uitsluiting van het Gemeenteplein van vergunning – betrekking heeft. Ze maken eveneens voldoende aannemelijk dat ze allen, vanuit economisch oogpunt, gebaat zijn bij voldoende parkeermogelijkheden kortbij enerzijds en een vlotte verkeersdoorstroming anderzijds. Hoewel het door het gemeentebestuur voorgestane parkeer- en mobiliteitsbeleid een bestaan kan kennen los van de nu bestreden beslissing, maken de verzoekende partijen aannemelijk dat de bestreden beslissing zelf deels in de materialisatie van dat beleid voorziet. De verzoekende partijen maken aannemelijk dat ze rechtstreeks of onrechtstreeks financieel nadeel kunnen ondervinden als gevolg van een gewijzigde circulatie en gewijzigde parkeermogelijkheden. Ze hebben in die zin dan ook belang bij het uitlokken van een wettigheidstoetsing ten aanzien van de bestreden beslissing en dus een belang bij de voorliggende vordering.

De exceptie wordt verworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen roepen in dit middel de schending in van artikel 1, 5° en van artikel 2, §§6 en 7 van het besluit van de Vlaamse regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, zoals gewijzigd bij besluit van 1 maart 2013 (hierna: MER-besluit), van het besluit van de Vlaamse regering van 28 mei 2004 betreffende dossiersamenstelling van de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning (hierna: Besluit Dossiersamenstelling) en van artikel 4.7.26, §3 VCRO.

Naar het oordeel van de verzoekende partijen is de project-MER-screeningsnota die bij de aanvraag werd gevoegd 'onvoldragen'. Onder de discipline 'mens' zou de screeningsnota niet de minste aandacht besteden aan het aspect 'verkeer', hoewel de aanvraag in wezen voorziet en het aangevraagde een zware impact zal hebben op de mobiliteit binnen het projectgebied.

Het antwoord op het, aan het eerste middel, gelijkkluidend bezwaar van de verzoekende partijen in het kader van het openbaar onderzoek, is naar hun oordeel niet ernstig. De daarin opgenomen doorverwijzing naar het goedgekeurde mobiliteitsplan is volgens de verzoekende partijen niet dienstig aangezien een dergelijk plan nooit een document kan zijn waarin voor een concreet vergunningsdossier *in concreto* wordt aangegeven of er aanzienlijke effecten voor mens en milieu te verwachten zijn. Voor het overige is de MER-screening volgens de verzoekende partijen in de bestreden beslissing louter beschreven aan de hand van een stijlclausule. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat het gebrek waarmee de project MER-screeningsnota behept is, in de bestreden beslissing niet werd rechtgezet door een afdoende beoordeling van de milieueffecten en dit nog los van de vraag of dit nog wel mogelijk is.

Gelet op de onvolledigheid van de screeningsnota moest de aanvraag naar het oordeel van de verzoekende partijen als onvolledig en dus onontvankelijk worden beschouwd. De aanvraag kon volgens hen dan ook niet vergund worden zodat de bestreden beslissing onwettig is.

2.

In haar antwoordnota werpt de verwerende partij in eerste instantie het gebrek aan belang bij het middel in hoofde van de verzoekende partijen op. Onder verwijzing naar artikel 35, laatste lid DBRC-decreet stelt ze dat de verzoekende partijen niet aantonen dat ze benadeeld worden door de ingeroepen onwettigheid. De nadelige weerslag van de vermeende vermindering van het aantal parkeerplaatsen op hun klantenbestand houdt volgens de verwerende partij geen verband met eventuele negatieve milieueffecten die vermeden moeten worden in het kader van de milieueffectrapportage. Hun commercieel belang, met name, meer verkeer, meer parkeerplaatsen en dus meer klanten, houdt volgens de verwerende partij met dat laatste geen enkel verband. In het verlengde van dat alles wijst de verwerende partij op het oordeel van de Raad op dat punt in het kader van de behandeling van de vordering tot schorsing.

In ondergeschikte orde, wijst de verwerende partij er in eerste instantie op dat ze in het licht van artikel 4.7.26, §3 VCRO, de vergunning niet diende te weigeren aangezien ze, op basis van de screeningsnota, niet van oordeel was dat een milieueffectrapport moest worden opgesteld. Dat oordeel volgt volgens haar helemaal niet uit de beantwoording van de bezwaren waarin enkel

aangegeven werd dat bijkomend kon verwezen worden naar het mobiliteitsplan. Verder acht de verwerende partij het middel onduidelijk in zover in het algemeen verwezen wordt naar het Besluit Dossiersamenstelling. Tot slot stelt de verwerende partij dat de verzoekende partijen ook niet aantonen dat een eventuele inhoudelijk lacune in de screeningsnota aanleiding zou moeten geven tot een niet-ontvankelijkheids- of weigeringsbeslissing. Zij stipt daartoe aan dat de overheid net bijkomende informatie heeft gegeven bij de beantwoording van de bezwaren.

3.

In haar schriftelijke uiteenzetting wijst de eerste tussenkomende partij in de eerste plaats op het gebrek aan belang bij het eerste middel in hoofde van de verzoekende partijen, zoals vastgesteld in het eerder gewezen arrest met betrekking tot de vordering tot schorsing. Verder verduidelijkt ze dat hoe dan ook voldaan werd aan de vereiste om voor het project een screeningsnota op te maken en er gekozen werd voor het daartoe bestemde modelformulier. Een afwijzing van de aanvraag als onontvankelijk of onvolledig was volgens haar dan ook niet aan de orde. Ten gronde kan volgens haar niet betwist worden dat de vergunningverlenende overheid vervolgens een screening van de milieueffecten heeft doorgevoerd. Ze verwijst daartoe naar de inhoud van de bestreden beslissing en stelt dat de eigenlijke MER-screening ook nog samen moet worden gelezen met de inhoudelijke beoordeling van het dossier. Specifiek wat het mobiliteitseffect betreft, verwijst ze *in extenso* naar de inhoud van de bestreden beslissing. Ze stelt in het licht daarvan dat ten onrechte wordt voorgehouden dat het aspect mobiliteit niet werd onderzocht en de verwerende partij zich in de bestreden beslissing zou beperken tot stijlformules. Naar het oordeel van de tussenkomende partij is de andersluidende inschatting door de verzoekende partijen van de mobiliteitseffecten loutere opportuniteitskritiek. Ze stelt ook niet in te zien waarom bij de beoordeling daarvan niet verwezen kon worden naar het masterplan en het mobiliteitsplan. De eerste tussenkomende partij stelt dat beide documenten opgesteld werden door onderlegde studiebureaus en het resultaat zijn van uitgebreid onderzoek. Ze wijst er ook op dat het mobiliteitsplan bewust opgemaakt werd door hetzelfde studiebureau dat eerder met de voorbereiding van de vergunningsaanvraag werd belast. Naar het oordeel van de tussenkomende partij slagen de verzoekende partijen er niet in om de conclusies van dat onderzoek op een onderbouwde wijze te weerleggen. Ze stelt dat in tegendeel correct en afdoende onderbouwd geoordeeld werd dat geen MER-rapport vereist was.

4.

Ook de tweede tussenkomende partij brengt in haar schriftelijke uiteenzetting in eerste instantie de beoordeling van het eerste middel door de Raad bij de behandeling van de vordering tot schorsing in herinnering. Verder haalt ze aan dat onder het eerste middel, zoals ontwikkeld door de verzoekende partijen, slechts tot de onwettigheid van de bestreden beslissing kan worden besloten indien vast komt te staan dat de aanvraag onvolledig en dus niet ontvankelijk was. Ze wijst erop dat de verzoekende partijen de beoordeling van de project- MER-screeningsnota door de verwerende partij niet rechtstreeks bekritisieren. Ook wordt ten aanzien van die beoordeling niet de schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen aangevoerd. Ze stelt ook dat de verzoekende partijen niet voorhouden dat er een milieueffectenrapport moest worden opgemaakt en de vergunning om die reden had moeten geweigerd worden. De tweede tussenkomende partij wijst erop dat de schending van hoofdstuk III 'Milieueffectrapportage over projecten' van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) niet wordt aangevoerd. Ze stipt ook aan dat niet te ontkennen valt dat een project-MER-screeningsnota werd toegevoegd bij de aanvraag. In zover de verzoekende partijen enkel de inhoud van die nota bekritisieren, stelt de tweede tussenkomende partij dat de verwerende partij niet bij machte was om op basis van die inhoud tot de onvolledigheid of niet ontvankelijkheid van de aanvraag te besluiten. Louter ondergeschikt

meent de tweede tussenkomende partij dat de milieueffecten in elk geval afdoende beoordeeld werden. Ze sluit zich op dat punt in essentie aan bij de weerlegging van het eerste middel door de eerste tussenkomende partij en brengt op dat punt andermaal de eerdere beoordeling door de Raad in herinnering.

5.

In hun wederantwoordnota wijzen de verzoekende partijen er in de eerste plaats op dat met het arrest over de vordering tot schorsing een al te stringente lezing werd gegeven aan hun belang bij het eerste middel. Ze verklaren dat ze uiteengezet hebben dat een vlotte bereikbaarheid van hun handelszaak, kantoor of praktijk alsook de mogelijkheid om in de onmiddellijke nabijheid te parkeren, essentieel is. In de mate dat de bestreden beslissing een nefaste invloed heeft op de mobiliteit in het centrumgebied Strombeek, raakt dat hen rechtstreeks in hun activiteiten. Het herleiden van dat belang tot een 'louter' commercieel belang of tot een verlies van omzet is volgens hen weinig ernstig. Onder verwijzing naar de inhoud van artikel 4.3.7, §1 DABM stellen ze nog dat de factor 'mobiliteit' wel degelijk aan de orde is in een project-MER. Ze menen dan ook belang te hebben bij een degelijke beoordeling van de mobiliteitsimpact (parkeerdruk, verkeerscirculatie, ...) en oordelen dat de negatieve effecten die in dat verband eventueel op de voorgrond komen (te hoge parkeerdruk, slechte verkeersdoorstroming, ...) hen ook rechtstreeks treffen. Ze wijzen erop dat geen enkele bepaling die beoordeling beperkt tot een toename of schadelijke reallocatie van uitlaatgassen of andere stoffen. In het verlengde daarvan wijzen ze aan dat ook onrechtstreekse hinder en nadelen in aanmerking komen in het licht van artikel 4.8.11, §1, 3° VCRO. Voor het overige hernemen ze in essentie hun standpunt dat de vergunde aanvraag ten onrechte volledig en ontvankelijk werd bevonden, gelet op het onvoldragen, want onvolledig, karakter van de project-MER-screeningsnota.

Beoordeling door de Raad

1.

Met dit eerste middel bekritiseren de verzoekende partijen de wettigheid van de bestreden beslissing in het licht van de voorgelegde MER-screeningsnota. Ze zijn van oordeel dat deze nota 'onvoldragen' is omdat daarin, onder de discipline 'mens', geen aandacht werd besteed aan het aspect 'verkeer'.

2.

Het met het middel ingeroepen artikel 1, 5° MER-besluit definieert de project-MER-screeningsnota als volgt:

"5° project-m.e.r.-screeningsnota: een document waarin van een voorgenomen project wordt aangegeven of er aanzienlijke effecten voor mens en milieu te verwachten zijn."

Artikel 2, §6 en §7 van voormeld besluit stellen het volgende:

"§ 6

Voor de categorieën van projecten, vermeld in bijlage III bij dit besluit, kan de initiatiefnemer een project-m.e.r.-screeningsnota indienen bij de overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid, kan een modelformulier vaststellen voor de opmaak van de project-m.e.r.-screeningsnota, vermeld in het eerste lid. In dat modelformulier worden alle gegevens opgevraagd over de

kenmerken van het voorgenomen project, de locatie van het project, de gebieden waarop het project van invloed kan zijn en de kenmerken van de mogelijke milieueffecten, die nodig zijn om te besluiten of er aanzienlijke milieueffecten te verwachten zijn van een voorgenomen project.

§ 7

De overheid die beslist over de ontvankelijkheid en volledigheid van de vergunningsaanvraag beslist geval per geval over die project-m.e.r.-screeningsnota's. Ze beslist op basis van de selectiecriteria, vermeld in bijlage II van het decreet."

Artikel 4.7.26, §3 VCRO, zoals van toepassing op de aanvraag, luidde:

"§ 3. Het vergunningverlenende bestuursorgaan of zijn gemachtigde onderzoekt of een vergunningsaanvraag ontvankelijk en volledig is. Een vergunningsaanvraag is ontvankelijk en volledig indien voldaan is aan de krachtens § 5 bepaalde ontvankelijkheidsvereisten en de dossiergegevens een onderzoek ten gronde toelaten.

Het resultaat van het ontvankelijkheids- en volledigheidsonderzoek wordt per beveiligde zending aan de aanvrager verstuurd, binnen een ordetermin van dertig dagen, ingaand de dag na deze waarop de aanvraag werd ingediend. Bij gebreke hieraan wordt de procedure voortgezet. In dat geval doet de vergunningverlenende overheid uitdrukkelijk uitspraak in haar beslissing of er een milieueffectrapport over het project moet worden opgesteld. Zo ja, dan weigert ze de aangevraagde vergunning toe te kennen."

3.

Uit het administratief dossier blijkt dat een project-MER-screeningsnota, onder de vorm van het hoger vernoemd modelformulier, werd opgemaakt. In de bestreden beslissing wordt melding gemaakt van deze nota en wordt deze beoordeeld. De verwerende partij besloot op basis van die MER-screeningsnota dat een milieueffectenrapport niet vereist was, bij gebrek aan aanzienlijke milieueffecten.

4.

In eerste instantie los van de vraag of in het voorliggende geval, op basis van het middel zoals uiteengezet in het verzoek tot vernietiging, tot de vernietiging van de bestreden beslissing kan worden besloten, dient de Raad vast te stellen dat, zoals ook verwoord in artikel 35 *in fine* DBRC-decreet, de verzoekende partijen belang moeten hebben bij hun middel.

Op basis van het verzoekschrift dient de Raad vast te stellen dat het belang van de verzoekende partijen geënt is op hun vrees om cliënteel en dus omzet te verliezen als gevolg van de vooropgestelde wijzigingen inzake verkeerscirculatie en parkeermogelijkheden, zoals ook deels gematerialiseerd door de bestreden wegeniswerken. De verdere verduidelijking van dit belang in de wederantwoordnota doet niet anders besluiten. Een dergelijk belang, zoals ieder belang in de zin van artikel 4.8.11, §1, eerste lid, 3° VCRO, staat op zich los van de wettigheid van de bestreden beslissing maar belet niet dat een belang bij het middel vereist blijft en uit het vastgestelde belang bij de vordering niet per definitie volgt dat een verzoekende partij ook belang heeft bij een welbepaald middel.

De Raad stelt vast dat tot voorbij het aanvaarde (financiële) belang bij de vordering, de verzoekende partijen hun belang niet toespitsten op de aanwezigheid van of het risico op welbepaalde aanzienlijke milieueffecten als gevolg van het voorgenomen project en dit hetzij ten aanzien van het milieu in het algemeen, hetzij ten aanzien van de mens alleen. In die zin

begrepen, treedt de Raad de opgeworpen exceptie van de afwezigheid van het rechtens vereiste belang bij het middel bij, althans in de mate dat aan het middel een ruimere draagwijdte zou moeten worden toegekend dan formeel uit de toelichting daarvan door de verzoekende partijen blijkt.

5.

In zover de verzoekende partijen ten gronde opwerpen dat de MER-screeningsnota onvoldragen is, louter en alleen omdat de factor 'verkeer', in lijn met hun belang, niet beoordeeld werd en dit dan specifiek voor wat betreft de impact op hun cliënteel, kan hun standpunt niet begrepen worden. Een dergelijke impact is vreemd aan het doel van de milieueffectenrapportage in zover die door de verzoekende partijen gehekeld impact niet blijkt neer te komen op enig milieueffect. Hun verwijzing naar de inhoud van artikel 4.3.7, §1 DABM in hun wederantwoordnota doet niet anders besluiten. Het gegeven dat mobiliteit een relevante factor kan zijn bij de beoordeling van de vraag of het beoogde aanzienlijke milieueffecten teweegbrengt, betekent nog niet dat een wijziging inzake mobiliteit in zichzelf, vanuit eender welke invalshoek, als een te onderzoeken en desgevallend onzorgvuldig onderzocht milieueffect kan worden aangemerkt. De vaststelling dat er op het niveau van mobiliteit sprake kan zijn van een milieueffect tot voorbij de op het eerste gezicht vaak geviseerde eventuele toename of schadelijke reallocatie van uitlaatgassen of andere stoffen en dus bijvoorbeeld ook de rechtstreekse of onrechtstreekse fysieke aantasting van bepaalde natuurwaarden kan omvatten, doet aan wat voorafgaat geen afbreuk. De verzoekende partijen slagen er niet in aannemelijk te maken dat de door hen gehekeld mobiliteitsimpact als een (potentieel aanzienlijk) milieueffect onderzocht diende te worden, niet naar de bewoordingen van artikel 4.3.7, §1 DABM, noch in lijn met het achterliggende doel van de milieueffectenrapportage. Het komt de Raad in die zin voor dat de factor 'verkeer', ontdaan van enige milieubelastende invloed, geen in het licht van de milieueffectenrapportage relevante factor is maar als dusdanig enkel in het kader van een mobiliteitsstudie aan bod dient te komen, voor zover een dergelijke studie vereist is.

Het middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roepen de verzoekende partijen de schending in van de artikelen 27 en 28 van de Wet op de buurtwegen van 10 april 1841 (hierna Buurtwegenwet).

Naar het oordeel van de verzoekende partijen moest de in die bepalingen voorziene procedure tot wijziging of verlegging van een buurtweg doorlopen worden. De aanvraag voorziet volgens hen namelijk in het openbreken en de heraanleg van wegen die, voor wat betreft het Gemeenteplein, de Jan Mulsstraat, de Hendrik Drapsstraat, de Victor Soensstraat en de Wemmelsestraat, opgenomen werden als buurtweg in de Atlas der Buurtwegen. Het gaat daarbij respectievelijk om de buurtwegen nummers 14, 15, 16 en 32.

De verzoekende partijen houden voor dat de op de plannen voorziene wegen zich qua wegtracé niet schikken naar het tracé zoals dit blijkt uit de Atlas der Buurtwegen. Ze lichten toe dat de Kloosterstraat volgens die atlas een breedte heeft tussen de 5,5 en 4 meter terwijl de vergunde weg in de Kloosterstraat een breedte van 6,5 meter zal hebben. Hoewel een gedeelte van

buurtweg nummer 24 op onwettige wijze werd verbreed, heeft de rest van de Kloosterstraat volgens de verzoekende partijen de officiële breedte van 4 à 4,5 meter behouden, zoals blijkt uit de Atlas der Buurtwegen. Wat dat onwettig karakter betreft, stellen de verzoekende partijen dat op datum van die verbreding niet de gemeenteraad maar wel de deputatie bevoegd was om tot de verbreding te besluiten. Het wijzigingsbesluit van 27 november 1904 is volgens hen dan ook onwettig wegens bevoegdheidsoverschrijding in hoofde van de gemeenteraad. De verzoekende partijen betogen dat de weg in de Jan Mulsstraat volgens diezelfde atlas dan weer een breedte van tussen de 5 en 4,5 meter heeft, terwijl deze volgens de bestreden beslissing een breedte van 7 meter heeft. Ook het wijzigingsbesluit dat voor die straat werd uitgevaardigd door de gemeenteraad op 28 december 1933 is volgens hen, net zoals het vermelde wijzigingsbesluit van 27 november 1904, onwettig en dit om dezelfde reden.

Of de aanvraag de bestaande toestand volgt, is volgens de verzoekende partijen niet relevant. Ze lichten toe dat, conform rechtspraak van het Hof van Cassatie, de vermelding van een buurtweg in de atlas enkel rechtsgevolgen heeft voor de daarin vermelde breedte en niet voor de ruimere breedte waarover die weg gebruikt wordt. Anders gesteld, zelfs wanneer de huidige wegenis in de praktijk ruimer is dan de wegenis zoals voorzien in de Atlas, dan nog dient de aanvraag zich te richten naar de breedte die de weg heeft volgens de Atlas. In zover het tracé gewijzigd wordt in vergelijking met de toestand zoals opgenomen in de Atlas der Buurtwegen moet volgens de verzoekende partijen de in de wet voorziene procedure doorlopen worden. Ze wijzen op rechtspraak van de Raad van State en de Raad die aangeeft dat een vergunning een bestaande buurtweg niet kan afschaffen zonder de daartoe in de Buurtwegenwet voorziene procedure te doorlopen. Aangezien die procedure niet doorlopen werd, moest de vergunning volgens hen geweigerd worden.

2.

In haar antwoordnota wijst de verwerende partij in eerste instantie op het oordeel, in het kader van de vordering tot schorsing, van de Raad dat de verzoekende partijen 'op het eerste gezicht' geen belang hebben bij het middel. Verder meent de verwerende partij dat de vergunningverlenende overheden in elk geval slechts het statuut van een buurtweg moeten respecteren voor zover het tracé ervan in overeenstemming is aan het tracé opgenomen in de Atlas der buurtwegen. Ze stelt niet in te zien hoe het behoud of de versmalling van het tracé een inbreuk zou kunnen vormen op de procedurevereisten voorzien in de buurtwegenwet. In dat verband wijst ze erop dat de verzoekende partijen niet aangeven dat het bestaande tracé op verschillende plaatsen breder is dan datgene voorzien in de Atlas der buurtwegen. Ook verwijst de verwerende partij naar de behandeling van de bezwaren waarin uiteengezet werd dat het tracé niet wordt gewijzigd of verlegd zodat er enkel sprake is van een aanpassing van het gebruik wat niet onder de Buurtwegenwet valt. Op dit punt meent ze dat het tweede middel op een onjuist feitelijk uitgangspunt berust en dus ongegrond is.

In ondergeschikte orde verwijst de verwerende partij naar twee beslissingen houdende wijziging van de buurtwegen. Ze stelt dat de verzoekende partijen er een verkeerde lezing op nahouden van deze beslissingen in zoverre ze de onwettigheid daarvan inroepen. De verwerende partij wijst erop dat het enkele feit dat de gemeenteraad, veelal als initiatiefnemer, haar goedkeuring hecht aan die wijzigingsbeslissingen, niet betekent dat die beslissingen niet door het daartoe bevoegde bestuur zijn genomen. Ook stelt ze dat de verzoekende partijen voorbijgaan aan het onvolledige karakter van de *online* versie van de Atlas der buurtwegen, welke nog voortdurend wordt bijgewerkt. Tot slot acht de verwerende partij, gelet op het definitief karakter van die individuele rechtshandelingen, ook de toepassing van artikel 159 van de Grondwet niet langer mogelijk.

3.

De eerste tussenkomende partij werpt in haar schriftelijke uiteenzetting op dat de verzoekende partijen nalaten om concreet te bewijzen dat de breedte van sommige buurtwegen wordt gewijzigd ten opzichte van deze voorzien in de kaarten van de Atlas der buurtwegen. Ze haalt aan dat het daarin opgenomen kaartmateriaal niet *per se* representatief is, aangezien navolgende wijzigingen daar niet op vermeld worden. Een grondig onderzoek van alle eventuele wijzigingsbeslissingen is volgens haar vereist. In dat verband vermeldt de eerste tussenkomende partij dat ze naar aanleiding van de procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid heeft aangetoond dat bijvoorbeeld de buurtwegen nummers 14 en 15 in het verleden werden gewijzigd. In het verlengde van dat alles merkt ze op dat de Raad het tweede middel bij gebrek aan belang in hoofde van de verzoekende partijen eerder als niet ernstig heeft aangemerkt.

In ondergeschikte orde betwist de eerste tussenkomende partij ook dat, voor zover er sprake is van een verbreding van de weg ten opzichte van de breedte in de Atlas van de Buurtwegen, er een schending is van de artikelen 27 en 28 van de Buurtwegenwet. Ze merkt op dat de verzoekende partijen niet betwisten dat de bestreden beslissing op dat vlak niets wijzigt aan de bestaande toestand, waarbij de breedte van het openbaar domein groter kan zijn dan wat in de Atlas is vermeld. Het Hof van Cassatie, zo stipt ze aan, heeft in het verleden beslist dat, onverschillig de bijzondere wijzen bij de wet bepaald, een gemeente sowieso een buurtweg kan verkrijgen bij toepassing van artikel 2229 BW. Die verkrijgende verjaring kan ook slaan op de ruimere breedte van de weg, volgens de eerste tussenkomende partij. Ze betwist in elk geval dat er sprake is van enige verbreding van de bestaande weg en stelt dat enkel een vernieuwing van de weg beoogd wordt zodat er enkel sprake is van een onderhoud van de bestaande wegenis.

4.

In haar schriftelijke uiteenzetting sluit de tweede tussenkomende partij zich in essentie aan bij de weerlegging van het tweede middel door de verwerende partij en de eerste tussenkomende partij. Ze benadrukt in dat licht bijkomend de restrictieve invulling van het begrip 'wijziging' zoals vermeld in artikel 28 van de Buurtwegenwet. Verder merkt ze ook nog op dat de vergunde nieuwe wegenis ter hoogte van de Kloosterstraat en de Jan Mulstraat, met een breedte van 3,5 meter, volledig binnen de breedte van de daar aanwezige buurtwegen blijft, respectievelijk aflopend van 5,5 meter naar 4 meter en van 5 naar 4,5 meter.

5.

Onder verwijzing naar een arrest van de Raad van State stellen de verzoekende partijen dat een mobiliteitsplan geen rechtsgevolgen heeft voor rechtzoekenden en dan ook niet als een aanvechtbare rechtshandeling kan worden aanzien. In die zin is het volgens hen logisch dat ze de Raad van State daaromtrent niet gevat hebben. Ze achten het weinig ernstig dat ze geen belang zouden hebben bij het aanvechten van een voor hen nadelige vergunningsbeslissing die in eenrichtingsverkeer voorziet doordat de gemeente ook met politieverordeningen het voor hen nadelige eenrichtingsverkeer kan inrichten. Ze stellen dat het hen ook zou toekomen om andere beslissingen die hen datzelfde nadeel bezorgen, in rechte te bestrijden. Verder benadrukken ze dat hun belang zich, naast de circulatieproblematiek, evenzeer uitstrekt tot de voor hen nadelige inrichting van het openbaar domein. Het is volgens hen evident dat die herinrichting via de bestreden vergunningsbeslissing onlosmakelijk verbonden is met de (voorafgaandelijk te stellen) vraag naar de plaats van de officiële rooilijn. Om die reden is het, volgens hen, vaste rechtspraak dat de rooilijnwijziging moet voorafgaan aan de bestreden vergunning. Doordat nagelaten werd de daartoe geëigende procedure te volgen uit de buurtwegenwet, wordt hen de mogelijkheid ontnomen om hun bezwaren te formuleren en de in de artikelen 27 en 28 van die wet voorziene beroepsmogelijkheden uit te putten. Ze vervolgen dat het onjuist is dat een buurtweg door

verjaring een ruimere breedte kan hebben dan voorzien in de Atlas. Het arrest dat de eerste tussenkomende partij in dat verband opwerpt, had enkel betrekking op het feit dat een in de Atlas der Buurtwegen opgenomen buurtweg die steunt op een publiekrechtelijke erfdienstbaarheid van doorgang op een particuliere eigendom, door verjaring wel eigendom kan worden van de gemeente. Dit kan volgens de verzoekende partijen evenwel nooit voor een ruimere breedte dan deze waarin de atlas van de buurtwegen voorziet. Tot slot benadrukken de verzoekende partijen de afwezigheid van enige toets aan de bestaande rooilijn en de noodzaak om deze te respecteren.

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partijen ontwikkelen een tweede middel in het licht van het volgens hen ten onrechte niet doorlopen van de in de Buurtwegenwet voorziene procedure tot afschaffing, wijziging of verlegging van een buurtweg.

2.

Los van de vaststelling dat het door de verzoekende partijen gehekelde mobiliteitsbeleid met in begrip van het parkeerbeleid ook op andere wijzen gematerialiseerd kan worden, stelt de Raad in het licht van het voorliggende middel tegen de bestreden beslissing het volgende vast.

Uit de gegevens van het administratief dossier blijkt dat de vergunde plannen wat de begrenzing van de werken betreft, samenvallen met de huidige grens tussen de weg, met in begrip van de voetpaden, enerzijds en de aanpalende privatieve kavels (bebouwing) anderzijds. Zodoende mist het middel wat de vereiste van een rooilijnwijziging betreft, alvast feitelijke grondslag. Ten opzichte van de bestaande toestand wijzigt de voorliggende aanvraag enkel de verhouding tussen de types bestrating, zijnde het asfalt voor de doorstroom van gemotoriseerd en niet gemotoriseerde voertuigen enerzijds ('bitumineuze verharding') en de overige verhardingen (voor parkeerplaatsen, bepaald stapvoets verkeer en de visuele inkleding van het straatbeeld) anderzijds.

3.

De Raad stelt dan ook in eerste instantie vast dat van enige 'afschaffing' van de oorspronkelijke buurtwegen in de zin van artikel hoofdstuk III van de Buurtwegenwet, zoals gewijzigd bij decreet van 4 april 2014 houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de ruimtelijke ordening en het grond- en pandenbeleid, geen sprake is. Het traject van de buurtwegen in kwestie ligt minstens deels besloten binnen de nog steeds voor het verkeer toegankelijke wegen. De nu bestreden beslissing zelf luidt evenmin een 'wijziging' of de 'verlegging' in als bedoeld in het vermelde hoofdstuk van de Buurtwegenwet, minstens lossen de verzoekende partijen hun stelplicht in dat verband niet in. De bestaande bestrating en het tracé werden namelijk kennelijk in het verleden vergund - de verzoekende tonen het tegengestelde op geen enkele wijze aan - en deze vergunning(en) werd(en) intussen definitief. Niet de bestreden beslissing als wel die eerder verleende vergunning(en) voorzag(en) in de door de verzoekende partijen geopperde verbreding van de oorspronkelijke Buurtweg en tracéwijziging. De nu bestreden vergunning wijzigt enkel de verhouding tussen de types van bestrating ten opzichte van die kennelijk eerder vergunde toestand en voorziet in zichzelf dus niet in een wijziging of verlegging van de oorspronkelijke Buurtweg als bepaald in artikel 27 van de Buurtwegenwet. De Raad wijst op dat punt op de toelichting van het amendement nummer 20 houdende wijziging van dat artikel bij het vermelde decreet van 4 april 2014: *"Een wijziging van verharding valt niet onder het begrip 'wijziging van een buurtweg' zoals bedoeld in dit artikel, tenzij uiteraard die verharding gepaard gaat met een versmalling of verbreding."* De voorliggende beslissing voorziet daarbij niet in een versmalling of

verbreding ten aanzien van het intussen kennelijk, in het licht van de rechtszekerheid, definitief geworden tracé. De nu bestreden beslissing moduleert enkel de onderlinge verhouding tussen de ruimte beschikbaar voor gemotoriseerd en bepaald niet gemotoriseerd verkeer enerzijds en bepaald stapvoets verkeer anderzijds, kennelijk onder meer vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid naast andere overwegingen in het licht van het door het gemeentebestuur voorgestane mobiliteitsbeleid. De doorgang voor het verkeer in het algemeen over het traject van de Buurtwegen blijft, zoals gezegd, gegarandeerd.

Het middel wordt verworpen.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

1.

In dit middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 42 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 (hierna: Gemeentedecreet).

Ze voeren aan dat het beheer van buurt- en gewone gemeentewegen onder de bevoegdheid van de gemeente als wegbeheerder valt. Het is volgens de verzoekende partijen dan ook zo dat enkel de gemeenteraad als wegbeheerder bevoegd was om in het voorliggende dossier als vergunningsaanvrager op te treden.

Hoewel de gemeenteraad, bij toepassing van artikel 4.2.25 VCRO, een beslissing over de zaak van de wegen heeft genomen, zou het volgens de verzoekende partijen immers nog steeds aan de gemeenteraad toekomen om concreet uit te werken en te bepalen hoe de heraanleg van het centrumgebied ingevuld wordt. Die bevoegdheid zou niet aan de eerste tussenkomende partij, de nv AQUAFIN, toekomen zodat de aanvraag geweigerd moest worden omwille van bevoegdheidsoverschrijding in hoofde van de eerste tussenkomende partij.

De verzoekende partijen voegen daar nog aan toe dat, aangezien de eerste tussenkomende partij ter zitting op 28 augustus 2017 aangaf de werken nog te moeten gunnen in oktober, ze zich ontegensprekelijk gedraagt als wegbeheerder, zonder daartoe over de nodige bevoegdheden te beschikken.

2.

Onder verwijzing naar artikel 4.2.25, eerste lid VCRO wijst de verwerende partij er in haar antwoordnota op dat de gemeenteraad op 27 april 2017 wel degelijk een beslissing heeft genomen over de zaak der wegen. Ze stelt dat, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, het niet vereist is dat het gemeentebestuur of de gemeenteraad zelf een vergunning indient voor de uitvoering van wegenwerken. De verwerende partij verwijst daartoe op het zakelijk karakter en de vrije overdraagbaarheid van vergunningen op grond van de artikelen 4.2.22 en 4.2.23 VCRO.

3.

De eerste tussenkomende partij sluit zich in haar schriftelijke uiteenzetting in essentie aan bij het standpunt van de verwerende partij. Ze wijst er bijkomend nog op dat de gemeenteraad, los van enige verplichting om zelf de aanvraag in te dienen, wel uitdrukkelijk heeft ingestemd met de uitvoering van de werken door de nv AQUAFIN. De eerste tussenkomende partij verwijst daartoe

naar de gemeenteraadsbeslissing van 26 september 2013. Tot slot merkt ze op dat het middel eerder niet ernstig werd bevonden door de Raad in het kader van de behandeling van de vordering tot schorsing.

4.

In haar schriftelijke uiteenzetting sluit de tweede tussenkomende partij zich in essentie aan bij het betoog van de verwerende partij. Ze stelt bijkomend onder meer dat een deel van de voorziene werken, namelijk de rioleringswerken, in opdracht van de nv AQUAFIN gebeurt en een ander deel, de heraanleg van de wegenis, in opdracht van de gemeente. Verder wijst ze erop dat de verwerende partij in elk geval ook niet bevoegd was om een eventuele bevoegdheidsoverschrijding in hoofde van de aanvrager na te gaan. De tweede tussenkomende partij meent in tegendeel dat enkel de onbevoegdheid van de verwerende partij zelf aanleiding zou kunnen geven tot een onwettigheid.

5.

In hun wederantwoordnota herhalen de verzoekende partijen dat het aan de gemeente, en niet de eerste tussenkomende partij, toekomt om te bepalen hoe de heraanleg van het centrumgebied wordt ingevuld. De goedgekeurde samenwerkingsovereenkomsten, de goedkeuring van de ontwerpen door de gemeenteraad en de beslissing van de gemeenteraad over de zaak der wegen, doen volgens hen geen afbreuk aan die vaststelling. Zonder enige wettelijke grondslag is er volgens hen op dat vlak geen ruimte voor delegatie. Ze zijn van oordeel dat het zakelijk karakter van de vergunning vanuit dat oogpunt irrelevant is. Tot slot merken ze nog op dat de eerste tussenkomende partij zich helemaal niet beperkt heeft tot het uitwerken van detailmaatregelen die qua voorwerp en doel beperkt werden door en onder toezicht van de gemeente.

Beoordeling door de Raad

1.

Met dit derde en laatste middel bekritiseren de verzoekende partijen de wettigheid van de bestreden beslissing in het licht van de bevoegdheid van de gemeenteraad. De gemeenteraad was volgens hen als enige bevoegd om de aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning in te dienen.

2.

Artikel 42, §1 Gemeentedecreet luidt als volgt:

“§ 1. Onder voorbehoud van de toepassing van andere wettelijke of decretale bepalingen, beschikt de gemeenteraad over de volheid van bevoegdheid ten aanzien van de aangelegenheden, bepaald in artikel 2.”

Artikel 2 Gemeentedecreet luidt onder meer als volgt:

“De gemeenten beogen om op het lokale niveau bij te dragen tot het welzijn van de burgers en tot de duurzame ontwikkeling van het gemeentelijk gebied. Overeenkomstig artikel 41 van de Grondwet zijn ze bevoegd voor de aangelegenheden van gemeentelijk belang voor de verwezenlijking waarvan ze alle initiatieven kunnen nemen.”

3.

In tegenstelling tot wat de verzoekende partijen voorhouden, vloeit uit de bovenstaande bepaling niet voort dat de gemeenteraad en de gemeenteraad alleen in de mogelijkheid verkeert om vergunningsaanvragen in te dienen die betrekking hebben op wegen op haar grondgebied.

Overeenkomstig het op de aanvraag toepasselijke artikel 4.2.22, §1 VCRO hebben stedenbouwkundige vergunningen een zakelijk karakter en worden ze verleend onder voorbehoud van de op het onroerend goed betrokken burgerlijke rechten. Principieel staat niets dan ook de vergunningverlening, onder dat vermelde voorbehoud, aan anderen dan de betrokken gemeente, met betrekking tot goederen die aan die gemeente toebehoren, in de weg.

Artikel 4.2.25 VCRO waarborgt evenwel de hoger vermelde beslissingsbevoegdheid van de gemeenteraad bij wegeniswerken. Het komt aan die gemeenteraad toe een beslissing over de zaak van de wegen te nemen telkens een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning of verkavelingsvergunning wegeniswerken omvat met betrekking tot wegen waarover ze bevoegd is. Overeenkomstig deze bepaling komt het aan die gemeenteraad toe om zich over die werken uit te spreken alvorens het vergunningverlenende bestuursorgaan een beslissing neemt over de vergunningsaanvraag.

Uit het administratief dossier blijkt duidelijk dat een beslissing over de zaak van de wegen, als vermeld in artikel 4.2.25 VCRO voorligt. De gemeenteraad heeft dan de door de verzoekende partijen aangestipte prerogatieven op dat punt ten volle kunnen uitoefenen. Wat dat laatste betreft, verwijzen de partijen overigens ook naar de voorafgaandelijke stappen die gezet werden in samenspraak met de gemeenteraad.

De opvatting als zou alleen de gemeenteraad als vergunningsaanvrager kunnen optreden, ongeacht het voorhanden zijn van de op grond van artikel 4.2.25 VCRO vereiste beslissing over de zaak van de wegen, faalt naar recht.

Het middel wordt verworpen.

VII. KOSTEN

1.

De verzoekende partijen vragen om een rechtsplegingsvergoeding (niet begroot) toe te kennen, die ten laste van de verwerende partij komt. De verwerende partij vraagt om een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro toe te kennen, die ten laste van de verzoekende partijen komt.

2.

Met toepassing van artikel 33 DBRC-decreet legt de Raad de kosten van het beroep ten laste van de partij die ten gronde in het ongelijk gesteld wordt.

Artikel 21, §7 DBRC-decreet bepaalt dat de Raad op verzoek een rechtsplegingsvergoeding kan toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en erelonen van de advocaat van de partij die ten gronde in het gelijk gesteld wordt.

3.

Aangezien de vordering van de verzoekende partijen wordt verworpen, dragen ze zelf hun rolrecht overeenkomstig artikel 33 DBRC-decreet en zijn ze aan de verwerende partij de gevraagde rechtsplegingsvergoeding verschuldigd bij toepassing van artikel 21, §7 DBRC-decreet.

4.

In zover de tussenkomende partijen zelf beslissen om al dan niet tussen te komen in een procedure, is de Raad van oordeel dat de (vrijwillige) tussenkomst van een tussenkomende partij de inzet van de procedure niet mag verzwaren voor de andere partijen zodat de Raad het passend acht dat de tussenkomende partijen de kosten van hun tussenkomst, zijnde het door hen betaalde rolrecht, zelf dragen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Grimbergen is ontvankelijk.
2. Het verzoek tot tussenkomst van de nv AQUAFIN is ontvankelijk.
3. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
4. De Raad legt de kosten van het beroep bestaande uit het rolrecht van de verzoekende partijen, bepaald op 3.100 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 700 euro verschuldigd aan de verwerende partij, ten laste van de verzoekende partijen.
5. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 200 euro per tussenkomende partij, ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 29 januari 2019 door de tweede kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Bart VOETS

Hilde LIEVENS